

3. V. Silber. The Process of Financial Innovation. -Washington: American association economic review. URL: <https://www.jstor.org> > (дата звернення 16.05.2022).
4. Змістова парадигма та сучасні тенденції розвитку банківських інновацій в Україні URL:http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/39_2020_ukr/56.pdf (дата звернення 16.05.2022).
5. What Is a Financial Engineer? (Definition and Key Skills). URL: <https://au.indeed.com/career-advice/finding-a-job/what-is-financial-engineer> (дата звернення 16.05.2022).

УДК 330 (075)

РОЛЬ ДОЛАРУ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Л. Задорожня, асистент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Американський долар сьогодні – основна світова валюта. Саме долар і в меншій мірі євро та інші використовувані в світі валюти опосередковують обмін товарами и послугами на глобальних ринках, рух світових капіталів, міжнародну банківську діяльність і накоплення приватних і державних валютних резервів.

Про це свідчить міжнародна статистика. Так, доля долара в міжнародних розрахунках складає близько 80%, кредитах і депозитах – відповідно 56,9 і 58,9%, в офіційних валютних резервах – 61,3% [1].

Домінування долара дозволяє США активно впливати на глобальні економічні процеси і забезпечувати вплив на економічні процеси і політичні переваги. Тим самим, долар використовується як складова глобального управління, яке здійснюється американцями в першу чергу на користь самої Америки. З цим пов'язано головне протиріччя долару, яке полягає в забезпечує функціонування світового господарства і в той же час має національну форму емісії, підпорядковується американській політиці та правилам монетарного регулювання, служить національним інтересам США. Таке положення, однак, містить у собі загрозу нестабільності системи домінування долара.

Лідерство американської валюти стає все більш одіозним з точки зору інтересів багатьох країн світу, які докладають зусилля для пошуку інших форм світових валютних відносин.

Передумовами руху долара до вершини світових можливості почали складатися ще в першій половині ХХ століття, в період між двома світовими війнами, коли США вийшли на передові рубежі світової економіки, перетворилися в головну економіку світу, випередивши по виробництву ВВП Британську імперію. Це були наслідки і для світових розрахункових відносин: американська валюта, так само як і англійський фунт стерлінгів, стає найбільш використовуваною валютою.

Економічне зростання США було не єдиним фактором використання позицій доларів в світовій економіці. Друга причина була в тому, що цей процес співпав з втратою золотом ролі світових грошей, викликаним в більшій мірі природними обмеженнями його видобутку, а також у разі необхідності швидкого розширення ліквідності для забезпечення потреб зростаючих світових ринків товарів і капіталу стало заміщуватися національними грошима [2].

Додатковим вирішальним домінуючим значенням долара США на світовій арені відносяться: наявність доларового стандарту.

Значна доля торгівлі на валютному ринку належить долару США, це є найбільш затребуваною валютою для розрахунків у світі.

Більше того, його позиції підтримують сукупну долю США та Великобританії в торгах на світовому валютному ринку становить 56,5%, рейтингової переваги США, наявність офшорної юрисдикції долара [1].

Обмеження влади долару можлива лише поступово, шляхом розширення сфери

використання в міжнародному обміні інших національних і регіональних валют, на що потрібно, звичайно, час.

Ризик знецінювання долара США безумовно існує, як мінімум, тому що існує повістка про дедолларізацію, головними адептами, якими є ЄС, Китай та інші країни.

З однієї сторони, рівновага з центральною роллю долара є дуже стійкою у короткостроковій та середньостроковій перспективі. З іншого боку, менша роль США в світовому виробництві та торгівлі, ймовірно, призведе до переходу в нову рівновагу в довгострокову перспективу, де велику роль будуть грати інші глобальні та регіональні валюти, наприклад євро та юань. При цьому більш вірогідним у середньостроковій перспективі є збільшення ролі євро та юаня в регіональній та глобальній торгівлі, а також можливе збільшення ринку міжнародних запозичень в юанях при активній політиці Китаю по кредитуванню країн, що розвиваються.

Але ні євро, ні юань поки не можуть стати потенційною заміною долару в якості валюти надійних активів, в основі якої лежить репутація, яку підтримують її інститути – незалежний центральний банк та судова система (відсутні в Китаї), а також політична система стримувань та противаг, що гарантує, зокрема, фінансову дисципліну уряду (відсутня у Єврозоні). Тобто це означає, що ні одна з відомих світових валют поки не може конкурувати з долларом США.

До перебудови валютної системи головним чином можна віднести наднаціональні гроші; ремонетізацію золота; валютний поліцентризм; цифрові валюти. У 2022 році «зовнішні гроші» стануть головними ринку. Поки це золото, але все більше вчених віддають перевагу його цифровому аналогу – біткоїну.

Отже, при розгляді даних сценаріїв можна сказати, що прізиви змінити долар у світовій валютній системі наднаціональними грошима звучали давно, проте в середньостроковій перспективі, таке поки неможливо, тому що панування долару прив'язано до економіки США. А в умовах надання Україні ленд-лізу позитивно вплине на американську економіку. Тобто зросте ВВП США за рахунок підприємств, які працюють у сфері військової промисловості.

Список літератури

1. Carol Bertaut, Bastian von Beschwitz, Stephanie Curcuru The International Role of the U.S. Dollar. URL: <https://www.federalreserve.gov/econres/notes/feds-notes/the-international-role-of-the-u-s-dollar-20211006.htm#:~:text=In%20part%20because%20of%20its,are%20denominated%20in%20U.S.%20dollars.>
2. Why the US Dollar Is the Global Currency URL: <https://www.thebalance.com/world-currency-3305931>

УДК 332.72

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИНКИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

І. Загреба, канд. екон. наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

З початку 2022 року падіння індексів на світових фондових біржах перевищило 16%. Окремі папери, колишні лідери ринку, показали значне зниження.

Amazon (NASDAQ:AMZN) - мінус 40% від максимальних значень.

Netflix (NASDAQ:NFLX) – понад 70% падіння.

Boeing (NYSE:BA) – понад 40% падіння.

Google (NASDAQ:GOOGL) – падіння більш ніж на 23%.

Zoom (NASDAQ:ZM) - на 75%.

S&P 500 впав з 4800 до рівня 4000. [1]

Світовий банк знизив прогноз зростання світового ВВП. Зростання світової економіки